

HUR KAN VI SÄKERT OPERERA DEN SKÖRA ÄLDRE I DAGKIRURGI?

LöF

— RISKBASERAT SÄKERHETSARBETE

PELLE GUSTAFSON

CHEFLÄKARE, DOCENT

LÖF – REGIONERNAS ÖMSESIDIGA FÖRSÄKRINGSBOLAG

- Vi försäkrar patienter som undvikbart skadats i regionfinansierad sjuk- och tandvård
- Vi ägs av landets 21 regioner som ett ömsesidigt försäkringsbolag
- Vi täcker över 90 % av all sjuk- och tandvård i Sverige
- Verksamheten styrs av Patientskadelagen
- Årlig utbetalning: 2023 cirka 570 miljoner kronor
- Vi dömer inte, vi straffar inte – vi ersätter undvikbart skadade patienter ekonomiskt

VAD HANDLAR PATIENTSÄKERHET EGENTLIGEN OM?

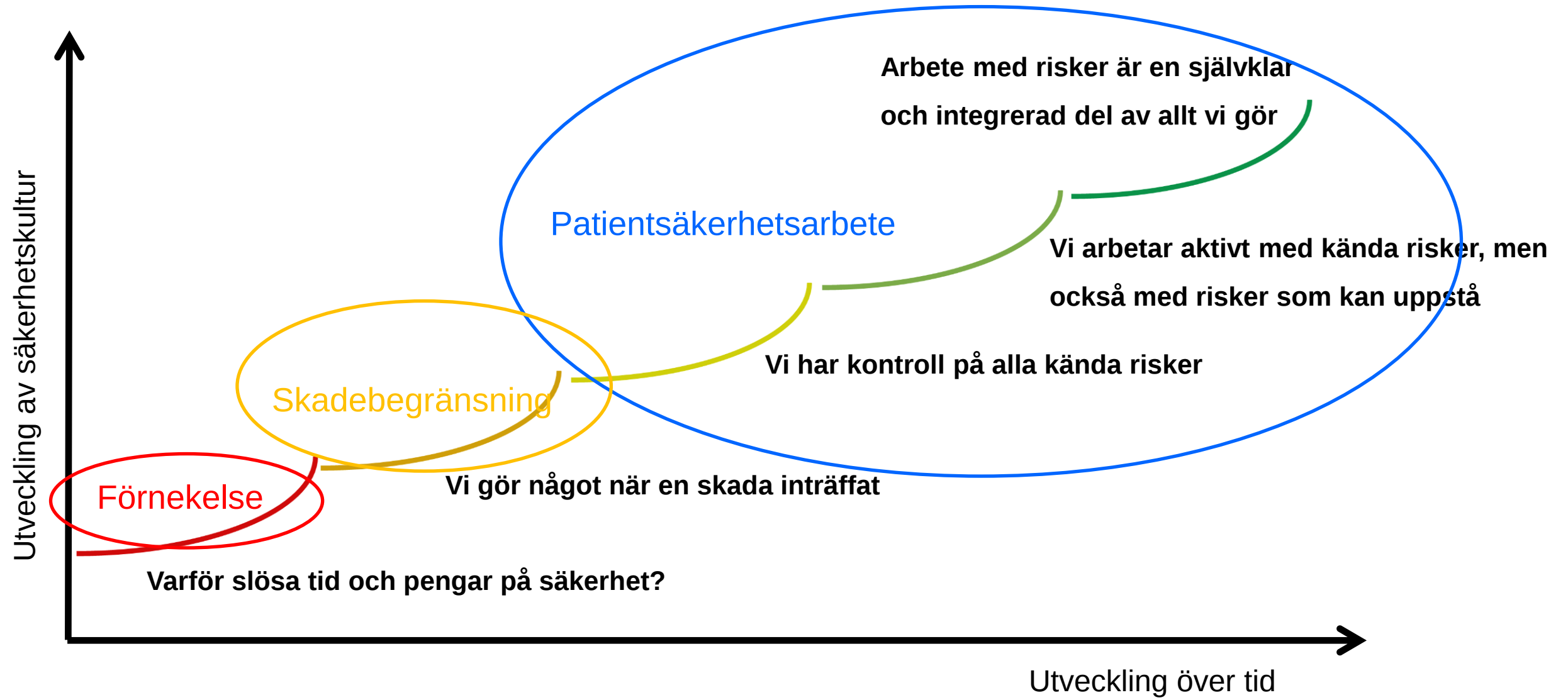

... det handlar om att hindra otrevliga och onödiga saker, som kan hända, från att hända...

HUR SER DET UT I ANDRA BRANSCHER?

- Trafik, flyg, kärnkraft, arbetsplatser, finans/försäkringssektorn, m.fl.
- Hela säkerhetsarbetet går ut på att hindra oönskade saker från att hända

VAD ÄR PATIENTSÄKERHETSARBETE?

VAD ÄR PATIENTSÄKERHETSARBETE?

Att systematiskt arbeta för att identifiera både risker och fel,
och lika systematiskt arbeta för att minimera konsekvenserna av dessa,
så att färre patienter undvikbart skadas

TÄNKVÄRDA ORD...

Medicine used to be simple, ineffective and relatively safe.

It is now complex, effective and potentially dangerous.

Sir Cyril Chantler

DEFINITION AV RISK

Risk definieras som en händelse eller situation vilken negativt påverkar en verksamhets förväntade resultat eller måluppfyllelse

Risk är en naturlig del av verksamheten, där både risktagande och riskbegränsning krävs för att nå avsett resultat

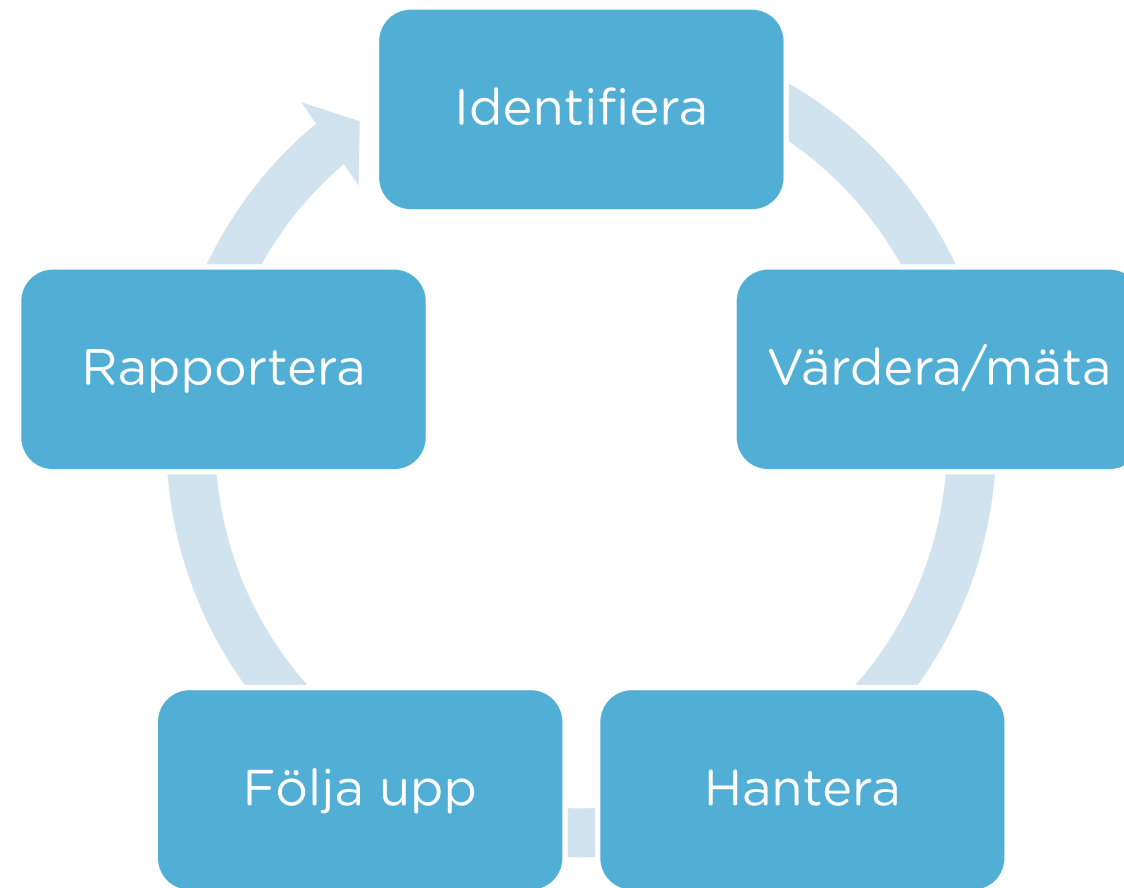
Risk måste vägas mot vinst

Risk finns alltid, vinst bara ibland och i varierande grad

Om ingen vinst finns att hämta, återstår bara risken att skada...

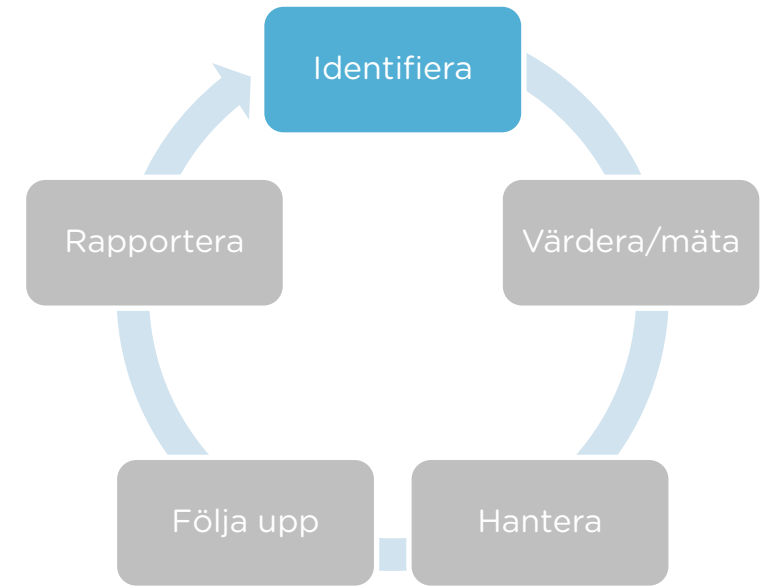
STÄNDIGT PÅGÅENDE ARBETE

RISKHANTERINGSPROCESSEN

IDENTIFIERA RISKHANTERINGSPROCESSEN

- Kartläggning och kategorisering av alla risker
- Involverar ”alla” och inget är för litet
- Extra viktigt inför och efter förändringsarbeten, men även i vardagen

VÄRDERA

RISKHANTERINGSPROCESSEN

- Kvantitativt om möjligt, men ofta kvalitativt
- Konsekvens och sannolikhet
- Om möjligt före och efter riskreducerande åtgärder (brutto- och nettorisk)
- Värderingen jämförs med fastställda toleranser och limiter

OLIKA SORTERS RISK

Bruttonrisk = den risk som finns "från början"

Nettorisk = den risk som kvarstår efter
riskreducerande åtgärder

HANTERA

RISKHANTERINGSPROCESSEN

- I relation till fastställda limiter ska riskreducerande åtgärder sättas in
- Verksamheten "äger" sina egna risker och ansvarar för åtgärderna
- Större åtgärder ska planeras som en del av årliga verksamhetsplaner

EXEMPEL PÅ GRADERING AV RISKREDUCERANDE ÅTGÄRDER

Styrka	Faktor	Kriterier
Starka/effektiva	0,25	Risikanalys har gjorts, rutiner finns och följs, följsamhet till riskreducerande rutiner mäts, löpande uppföljning sker
Effektiva	0,5	Flera men inte alla delar av ovanstående finns
Svaga	0,75	Endast enstaka delar av ovanstående finns
Inga	1	Riskreducerande åtgärder saknas

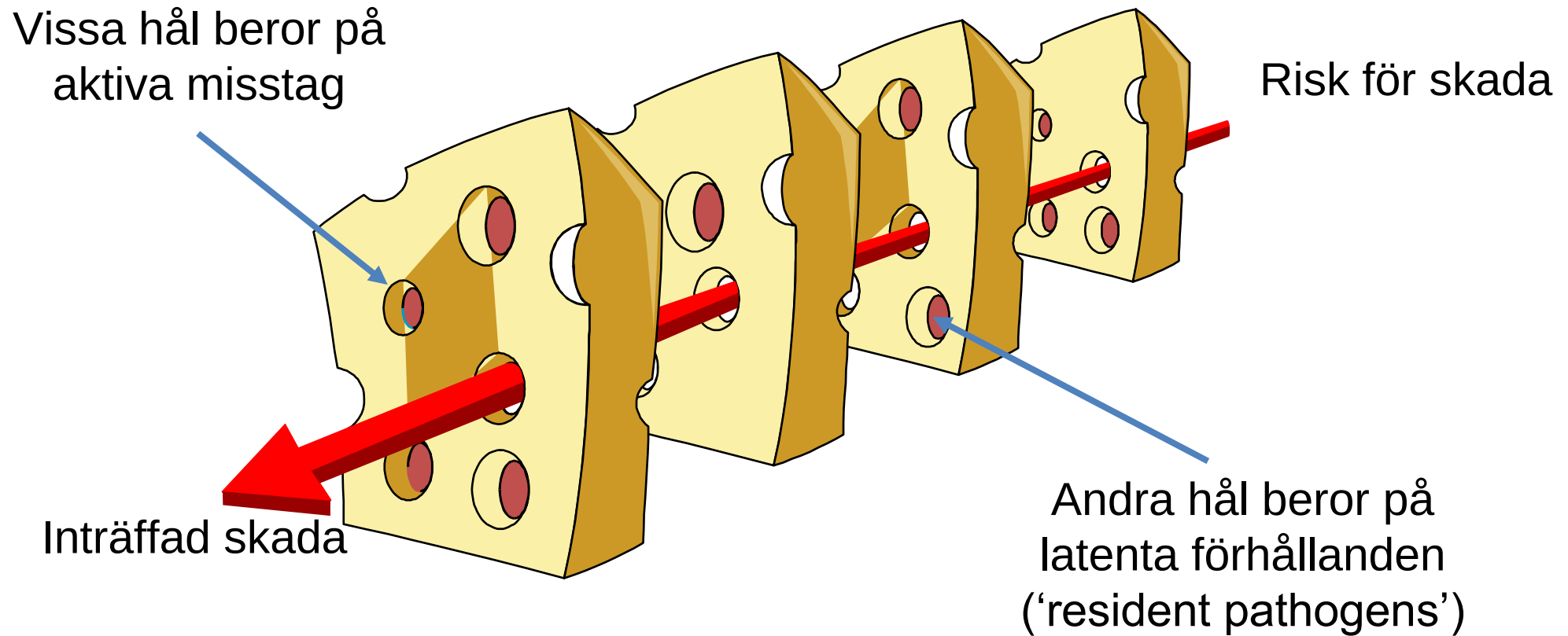
FÖLJA UPP OCH RAPPORTERA RISKHANTERINGSPROCESSEN

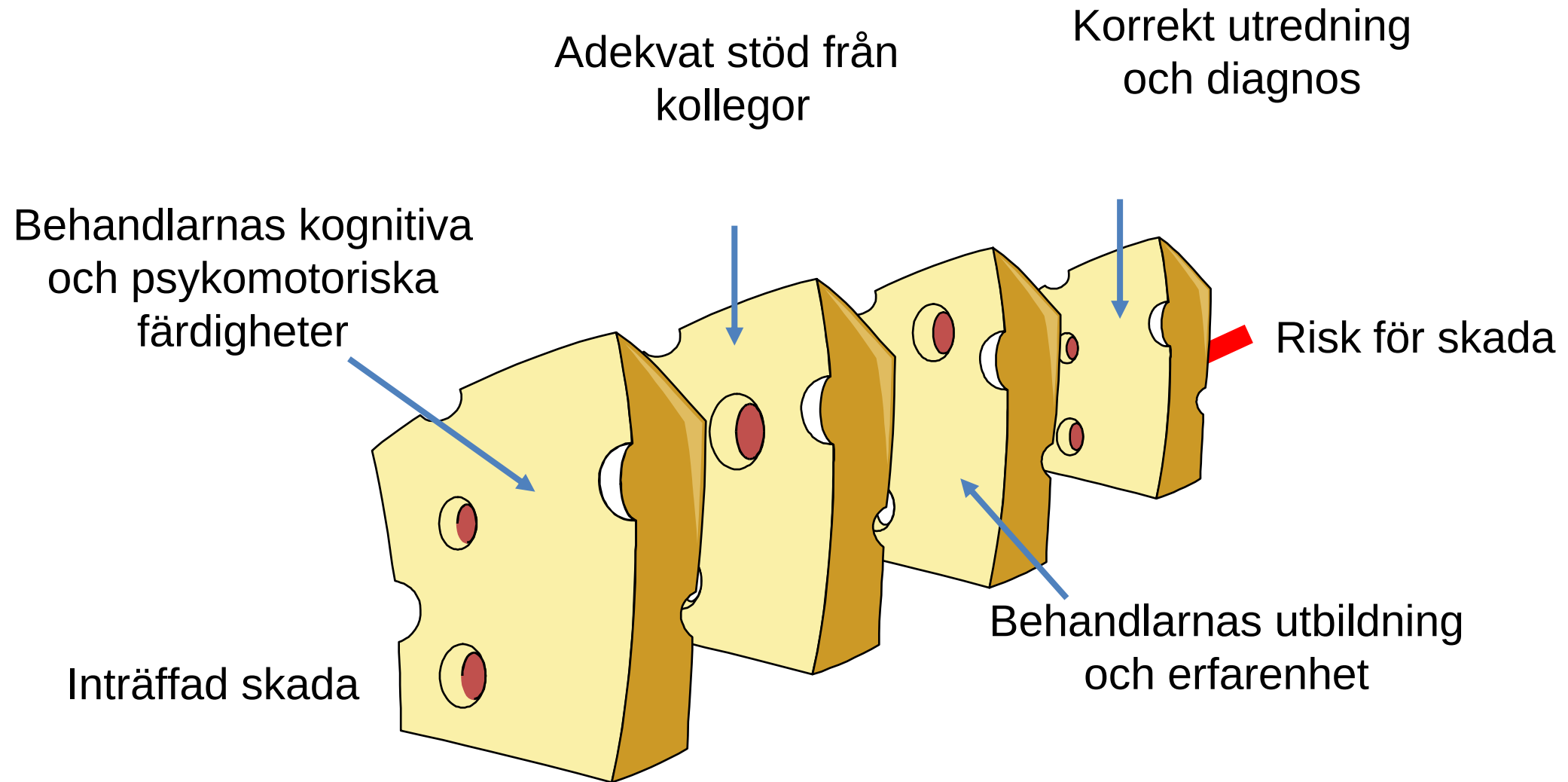
- Återkommande och transparent uppföljning och rapportering en del av ordinarie uppföljning
- Uppföljningen syftar både på att mäta hur risker utvecklats, men också (viktigare!) på effekt av de riskreducerande åtgärder

THE SWISS CHEESE MODEL

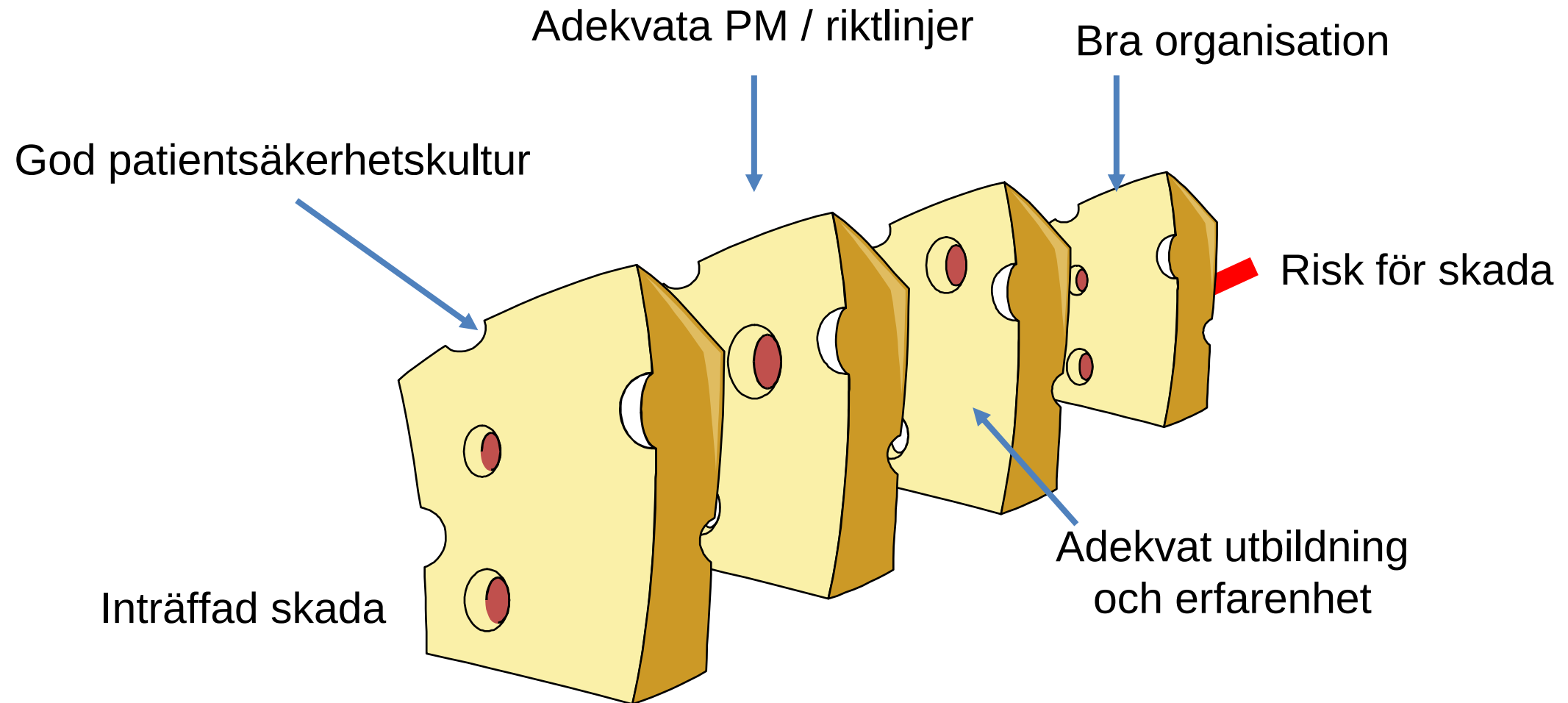
Successiva lager av försvar, barriärer, & livvakter

SKYDDSNÄT PÅ PATIENTNÄRA NIVÅ

SKYDDSNÄT PÅ ORGANISATIONSNIVÅ

PATIENTSÄKERHETSARBETE I PRAKTIKEN

- Vilka skador / risker ser ni?
- Vilka skador / risker har ni?
- Vilka skyddsnät har ni?
- Hur arbetar ni faktiskt med dessa saker?
- Vilka skador / risker ser ni framöver?

VAD JAG TROR BEHÖVS...

- Noggrann selektion
- Noggranna förberedelser av utvalda
- Mindre anpassningar perioperativt
- Ökad användning av Checklista för säker kirurgi
- Bättre tidig uppföljning

OM EFFEKTEN AV ETT BRA SÄKERHETSARBETE...

”Ni får aldrig veta namnen på de patienter ni inte skadar. Ert bidrag är det som skulle ha drabbat dem, men som nu inte hände.

Men, även om ni inte vet vilka de är, så vet ni att föräldrar går på bröllop och skolavslutningar som de annars skulle ha missat, att barnbarn lär känna mor- och farföräldrar som de aldrig annars skulle ha mött. Ni vet att de kommer att resa, arbeta, läsa böcker, bli förälskade, vandra i fjällen, sjunga i kör, och ta hand om sina trädgårdar...

Utan ert säkerhetsarbete hade det aldrig hänt.”

(efter Don Berwick, IHI)

